

POLITIKA ZAŠTITE DJECE

na jeziku primjerenom djeci

SIGURNOST DJECE TIČE SE SVIH NAS

Draga djeco,

svi ste čuli za Konvenciju o pravima djeteta koju su donijeli Ujedinjeni narodi kako bi osigurali zaštitu prava sve djece svijeta.

Organizacija SOS Dječje selo je, potaknuta tim dokumentom kao i svojim ciljevima i vrijednostima, a sa željom da djeci o kojoj se brine u svojim selima, zajednicama i vrtićima osigura brižno i sigurno okruženje, načinila dokument **Politika zaštite djece**.

Ovaj dokument je jako važan za našu organizaciju – jednako za odrasle koji djecu trebaju štiti od svih oblika zlostavljanja, zanemarivanja, iskorištavanja i nejednakosti kao i za vas djecu koja trebate znati koji postupci prema vama nisu dozvoljeni, što činimo da ih spriječimo i što se poduzima ako se zlostavljanje dogodi.

Dokument **Politika zaštite djece**
SOS dječjih sela jasno govori:

**NEPRIHVATLJIV JE SVAKI OBLIK NASILJA
I ZANEMARIVANJA DJECE!**

ZAŠTITA DJECE BRIGA JE SVIH NAS!

Zašto nam je potrebna Politika zaštite djece:

- svako dijete može postati žrtva zlostavljanja ili zanemarivanja i važno je da zna svoja prava i kako ih može zaštititi
- neke djevojčice i dječaci su češće žrtve zlostavljanja jer su bolesni ili imaju teškoće u razvoju, razlikuju se od druge djece izgledom, govorom, ponašanjem ili čim drugim
- zlostavljač često može biti osoba kojoj dijete vjeruje i s kojom je blisko
- tragovi zlostavljanja nisu uvijek vidljivi, zato je važno početi pričati o teškim i ružnim stvarima koje se događaju, zaustaviti ih i spriječiti, a posljedice zaliječiti kako bi dijete ponovno moglo biti sretno.

U ovom dokumentu ćete saznati:

- što je zlostavljanje, a što zanemarivanje djeteta
- zlostavljanje se može događati i među djecom i jednako tako nije dozvoljeno
- što je “privatnost” i zbog čega se brinemo o zaštiti privatnosti djeteta
- nikad nije kasno prijaviti nasilje koje se nekome dogodilo
- što je SOS Dječje selo spremno učiniti kako bi djeca bila zaštićena od svih vrsta zlostavljanja
- što će učiniti ako se zlostavljanje dogodi.

ZNATE LI DA IMA RAZLIČITIH OBLIKA ZLOSTAVLJANJA?

Tjelesno zlostavljanje

Emocionalno zlostavljanje

**RAZUMIJETE LI ŠTO ZNAČI
ZANEMARIVANJE I ZAPUŠTANJE?**

Zanemarivanje

Seksualno zlostavljanje

POLITIKA ZAŠTITE DJECE

TJELESNO ZLOSTAVLJANJE

Kad se djetetu nanese tjelesna ozljeda ili ga se želi fizički povrijediti, govori-mo o tjelesnom zlostavljanju.

Tjelesno zlostavljanje su batine, bacanje, trovanje, gušenje, zadavanje ope-klina, kao i namjerno narušavanje djetetova zdravlja, bilo da je počinjeno od strane odrasle osobe ili drugog djeteta.

Važno je znati da nitko nema pravo nanositi bol drugome, osobito ne jači slabijemu, odrasli djetetu. Također nije u redu da roditelji ili druge odrasle osobe ne sprječavaju nasilje koje vide da se događa djetetu.

SEKSUALNO ZLOSTAVLJANJE

To je ponašanje u kojemu se dijete prisiljava ili navodi na seksualni čin, a počinitelj zlostavljanja je odrasla osoba ili drugo starije ili snažnije dijete.

Seksualni odnos između odraslih i djece je nedopustiv. Također i svako dodirivanje, nagovaranje ili pokazivanje slika i filmova koje djeca doživljavaju neugodnim, posramljujućim ili zbunjujućim.

Seksualno zlostavljanje mogu činiti nepoznate osobe, ali jednako tako i osobe koje su djeci bliske i kojima vjeruju.

Ako ti se ne sviđa kako te netko dodiruje ili čak gleda, imaš pravo reći: NE!

Ne zaboravite da sami odlučujete tko i kako vas može dotaknuti, zagrliti, poljubiti.

ZANEMARIVANJE I ZAPUŠTANJE

Odrasli su dužni osigurati djeci sve što im je potrebno za normalan rast i razvoj: prehranu, sigurne uvjete života i krov nad glavom, brigu o zdravlju, školovanju, zadovoljavanje potreba za ljubavlju i prihvaćanjem.

Ako to ne čine, ili su u tome nemarni i čine velike propuste, govorimo o zanemarivanju i zapuštanju.

POLITIKA ZAŠTITE DJECE

EMOCIONALNO ZLOSTAVLJANJE

Ponašanje kojim se stvara stalni psihički pritisak na dijete, kojim mu se šalje poruka da je bezvrijedno, nevoljeno i nesposobno jest emocionalno zlostavljanje.

Nitko, a posebno ne odrasle osobe, ne smije djetetu slati poruke koje šteto utječu na njegov razvoj i stvaranje slike o samom sebi. Niti mu ima pravo ograničiti slobodu kretanja, prijetiti mu, zastrašivati ga, izrugivati mu se, ogovarati i ponižavati.

Nitko ne smije zahtijevati od djeteta da radi stvari kojima nije doraslo.

Djeca ne bi smjela doživljavati neprijateljstvo i odbacivanje.

MEĐUVRŠNJAČKO NASILJE

Kada dijete zlostavlja drugo dijete, govorimo o međuvršnjačkom nasilju.

Djeca ponekad nisu ni svjesna da ono što čine drugima nije u redu, niti koje posljedice zlostavljanje ima za žrtvu. Odrasli su oni koji im to trebaju reći i pomoći žrtvi, ali i pomoći zlostavljaču da promijeni ponašanje.

ZLOSTAVLJANJE U PROŠLOSTI

Zlostavljanje se može prijaviti i više godina nakon što se dogodilo.

Odrasla osoba koja je kao dijete ili mlada osoba u SOS Dječjem selu doživjela zlostavljanje, uvijek može naći nekoga u SOS Dječjem selu tko će ju saslušati i razumjeti.

Na taj način pomaže sebi, ali može zaštititi i drugo dijete o komu se brine osoba optužena za zlostavljanje jer postoji bojazan da se zlostavljanje ponovi.

NARUŠAVANJE DJETETOVE PRIVATNOSTI

Odrasle osobe u SOS Dječjem selu moraju s najvećom pažnjom čuvati podatke o vašoj prošlosti, obiteljskoj povijesti, zdravstvenom stanju, školovanju, ponašanju i slično.

Zato brižno čuvaju vašu dokumentaciju, slike i videomaterijale te ih nikom ne daju bez vašega znanja i dozvole vašega roditelja ili skrbnika.

**ODRASLI U SOS DJEČJEM SELU IMAJU PRAVO
I OBVEZU ZAŠTITITI DJECU OD SVIH POKUŠAJA
NARUŠAVANJA NJIHOVE PRIVATNOSTI!**

POLITIKA ZAŠTITE DJECE

ZAŠTITA DJECE TIČE SE SVIH ODRASLIH U SOS-DJEČJEM SELU I NJIHOVA JE ODGOVORNOST

Djeca se često osjećaju krivima zbog zlostavljanja koje trpe, jer im odrasli poručuju: **To si zaslužio /zaslužila!**

Međutim, djeca mogu biti odgovorna samo za svoje postupke (nasilje prema drugima, uništavanje imovine, laganje, krađu, neispunjavanje obveza i dogovora), za što snose posljedice koje nikako ne smiju prema njima biti nasilne niti ih ugrožavati.

Zato odrasle osobe koje rade u SOS-Dječjem selu poručuju djeci:

- **Imate prava — uključujući pravo da kažete NE zlostavljanju.**
- **Nasilje je nedopustivo.**
- **Slušamo vas i ozbiljno shvaćamo.**

Odraslima koji žive i rade s djecom SOS Dječje selo poručuje:

- Svi želimo biti voljeni, a osobito djeca. Ljubav i pažnja su temelji dobrih i stabilnih odnosa u SOS obitelji. Zato zagrliti dijete da bismo mu pokazali da ga volimo, nije zlostavljanje.
- SOS dječja sela vas podržavaju u odgoju djece bez nasilja.
- Niste sami kad je u pitanju zlostavljanje koje provode druga djeca.
- Prava i dobrobit djece su na prvomu mjestu.
- Slušajte djecu: svaku, pa i najmanju sumnju na zlostavljanje treba ozbiljno shvatiti i razmotriti.
- Preuzmite odgovornost i budite djeci na raspolaganju kad god trebaju vašu pomoć.

ŠTO MOŽETE UČINITI KAD SE ZLOSTAVLJANJE DOGODI?

Ako smatrate da vas netko zlostavlja, sada ili se to događalo u prošlosti, ili ste primijetili zlostavljanje drugog djeteta, trebate razgovarati s odraslom osobom kojoj vjerujete.

To može biti SOS mama, SOS teta, odrasla SOS braća i sestre, član stručnog tima, učiteljica ...

U svakom SOS dječjem selu postoji i osoba koju nazivamo OSOBOM OD POVJERENJA.

Njemu ili njoj možete se obratiti ako vas nešto brine i želite o tome razgovarati.

Svako dijete i odrasla osoba ima pravo znati tko je osoba od povjerenja i kako doći do nje te sudjelovati u njezinu izboru.

**Znaš li tko je osoba od povjerenja u tvom Selu?
Ako ne znaš, odmah se raspitaj.**

Ako imate bilo kakvih briga ili pitanja, osoba od povjerenja će vas saslušati i pomoći odlučiti što dalje činiti.

Ono što ste pričali, podijelit će samo s onima koji to moraju znati, jer se brinemo o vašoj zaštiti i zaštiti vaše privatnosti.

Reagira se uvijek! Bez obzira na razmjere počinjenog zlostavljanja.

Ako su žrtva i zlostavljač djeca, čini se ono što je najbolje za razvoj i zaštitu sve umiješane djece.

Ako je zlostavljač odrasla osoba, poduzimaju se zakonske mjere prema zlostavljaču s obzirom na težinu zlostavljanja.

**Najvažnije je da se dijete koje je zlostavljano osjeća bolje.
Učinit ćemo sve kako se povreda ne bi ponovila.**

Nadamo se da ste razumjeli što za sve nas u SOS Dječjem selu znači dokument **Politika zaštite djece**.

Ako je što ostalo nejasno, imat ćete prilike pitati, jer i razgovori o vašim pravima su dio “politike”.

Želimo vas ohrabriti da progovorite o zaštiti svojih prava, slobodno i otvoreno, čak i ako je to ponekad zaista teško.

To može pomoći odraslima da vas bolje razumiju i bolje se brinu o vašoj zaštiti i sigurnosti.

Zaštita djece briga je svih nas!

**Politika zaštite djece
na jeziku primjerenom djeci**

Izdavač : SOS Dječje selo Hrvatska
Zavrtnica 5, Zagreb
sosdjse-hr@zg.htnet.hr
www.sos-dsh.hr

Ilustracije: Ana Kolega (muratmuran@yahoo.com)
Crteži: Djeca SOS Dječjeg sela Ladimirevci
Grafičko oblikovanje: Ivo Mađor; Printera grupa

Priprema i tisak: Printera grupa, Sv. Nedelja
Prosinac 2009.

